

ЕТИКИ И ПРИНЦИПИ НА
ПЕРМАКУЛТУРНИЯ ДИЗАЙН
ВЪВ ВКУСНАТА БИО-ГРАДИНКА

Принцип 4:
ПРИЕМАМ И ПРИЛАГАМ
УРОЦИТЕ НА ЖИЗНЕНИЯ ОПИТ

Създавам, радвам се, споделям



www.gradinka.zaedno.net



SWISS-BULGARIAN COOPERATION PROGRAMME
ШВЕЙЦАРСКО-БЪЛГАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

z@edno

Фондация ЗАЕДНО - общуване за подкрепа и развитие



ПРИНЦИП

ПРИЕМАМ И ПРИЛАГАМ УРОЦИТЕ НА ЖИЗНЕНИЯ ОПИТ

Apply self-regulation and accept feedback

“ПРИРОДАТА ни дава пример след пример за това как решенията се прилагат с невероятна научна изобретателност и предвидливост. Тя ни предоставя една логика, която е идеален пример за това как трябва да мислим. Това е онази сфера от науката, наричана биомимикрия, която ни учи да гледаме на природата като на учител и пример за подражание.”

Гюнтер Паули

Този принцип е посветен на нашата способност да чуваме другите, а не само себе си, да се поучаваме от грешките си, да експериментираме смело и да търсим нови начини за ползотворно взаимодействие с околния свят.

Всяко действие или явление в нашия живот ни носи **ценен урок** – той може да бъде относно това как да подредим градинката или как да посадим растенията, но може и да бъде свързан с начините на общуване и работа с околните.

Вкусната био-градинка може да се превърне в прекрасна **ЛАБОРАТОРИЯ НА ЖИВОТА**, в която посрещаме позитивно и спокойно грешките и търсим в тях мъдрост и знания, които по-рано са убегнали от вниманието ни.

ТАЙНАТА на успешния Дизайн за устойчив начин на живот е скрита в умениято:

- да се вглеждаме спокойно и осъзнато в ефекта от грешките, които правим;
- да се вслушваме внимателно в обратната връзка от страничните наблюдатели;
- да помним, че в естествената Природна среда, никога няма наказани и виновни;
- да бъдем отворени и гъвкави да променим собствената си гледна точка, да я разширим и обогатим;
- да зачитаме посланието и урока, които можем да получим от всеки детайл на живота;
- да се учим от грешките и също – да се научим да си прощаваме, когато сгрешим;
- и неуморно да развиваме и подкрепяме онова, което е успешно, и да трансформираме по-слабите елементи.





Приемам
и прилагам уроците
на жизнения опит

Природата непрестанно създава многообразие от жизненни форми, тя неуморно прави своите експерименти и нововъведения, но също така, тя коригира своите творения по един много любящ и съвършен начин – не като ги наказва за неуспехите, а като ги усъвършенства, развивайки техните най-положителни и продуктивни страни, и минимизира дефектите и слабите страни.

*“Процесът е по-важен от продукта. Умението да се учиш
от трудностите и провалите е важно за успеха.”*

Проф. Гюнтер Паули





Приемам
и прилагам уроците
на жизнения опит



Идеи как да прилагаме този принцип в...

ГРАДИНКАТА

ГРИЖА ЗА ЗЕМЯТА

“Как можем да променим мисленето и действията си от фокусиране върху един изолиран проблем към откриване на всички взаимовръзки. И след като веднъж сме видели връзките, да разработим система от решения, които дават отговор на множество проблеми едновременно.”

Проф. Гюнтер Паули

Във ВКУСНАТА ГРАДИНКА ВСИЧКО ГОВОРИ, ВСЕКИ НИ УЧИ НА НЕЩО

1. **Пречупените клонки на растенията** в градинката ни показват, че пътеките са може би твърде тесни и през следващия сезон е добре да ги разширим. Наблюдението и зачитането на тези знаци от заобикалящия ни свят, ни помага да усъвършенстваме градинката, като ги коригираме така, че да служат най-добре.
2. **Горчивите краставички** ни показват, че не са получили достатъчно вода, а пък горчивите марули ни подсещат, че е трябвало да ги съберем по-рано.
3. **Болнавите тиквички** са знак, че може би доматиите растат твърде близо до тях и ги разболяват с веществата, които отделят – следващия сезон може да засадим повече босилек около доматиите, а тиквичките да бъдат на другия край на градинката.
4. **Буря в градинката** – време да се замислим.

Срещата с предизвикателствата на природата – суша, наводнение, градушка, ураган - не би трябвало да ни отчайва. Тези ситуации са прекрасен повод за дискусия, свързана с възможностите за местни решения на глобални въпроси.



*Понякога през грешките се учим
най-добре да разбираме как
функционира светът около нас.
Важното е да не ги повтаряме.*





Приемам
и прилагам уроците
на жизнения опит



ГРИЖА ЗА ХОРАТА

Идеи как да прилагаме този принцип в...

РАСТЯЩАТА КЛАСНА СТАЯ

“Можем да възпитаме у себе си умение за учене през целия живот, като непрестанно опитваме нови неща и приемаме с чувство за хумор грешките, които правим.”

Проф. Гюнтер Паули

ЖИВА ЛАБОРАТОРИЯ

вкусната градинка е място за експерименти, където грешките са повод за дискусия и задълбочено търсене на нестандартни решения – това е мястото, където можем да правим различни научни експерименти, и като истински изследователи да наблюдаваме промените и да търсим причините за получените резултати. Това е моментът, в който децата най-лесно могат да научат, че при експериментите понякога постигаме резултати, които не ни задоволяват – тях наричаме „грешки“, и най-добрият начин да трансформираш една грешка, е да продължиш своето изследване, докато не намериш правилния отговор.

ГРЕШКИ-СМЕШКИ

Можем да използваме грешките, които децата и ние допускаме в градинката, за интересни и задълбочени дискусии, от които извеждаме най-ценните уроци за живота изобщо – как се подхожда позитивно и всъщност колко полезна може да е дадена грешка за нас, за да продължим с по-големи знания и увереност напред.

ВЪПРОСИТЕ

Пътят към неочакваното знание – наблюдението и отчитането на явления и задаването на поредици от отворени въпроси е началото на творчески и изследователски процес, който може да ни доведе до неочаквани и гениални открития: Какво точно се случи? Защо се случи това? Какво можем да променим към по-добро? Какво научихме? Как можем да приложим наученото и извън градинката?

“Повечето родители си поставят за цел децата им да се справят много по-добре, отколкото те самите някога са успели. Но ако само учим децата си на всичко, което знаем, те никога няма да станат по-добри от нас.

Ако прилагаме на практика само това, на което са ни научили родителите, никога няма да получим нещо по-добро от това, което са постигнали те.”

Проф. Гюнтер Паули





Приемам
и прилагам уроците
на жизнения опит



СПОДЕЛЯНЕ НА
ИЗОБИЛИЕТО

Идеи как да прилагаме този принцип в...

СОЛИДАРНАТА ОБЩНОСТ

*“ В света няма добри и лоши неща,
само нашата мисъл за тях ги прави такива. ”*

Шекспир

● НАШЕТО ГОЛЯМО ЛЮБИМО ШАРЕНО СЕМЕЙСТВО

Когато възприемаме нашата солидарна общност в нейната цялост и позитивен принос, лесно можем да преодолеем и да забравим за дребните, незначителни напрежения между хората, да минем отвъд дребнавите определения за “добър” и “лош”, да видим хората в тяхното богатство и многообразие и да създадем атмосфера на приемане, уважение и съвместен принос, в която всеки се чувства полезен, уважаван, признат и подкрепян.

● СЪВМЕСТНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ

Уменията за ненасилствена комуникация и стратегическо взимане на решения са изключително важни за всяка общност от хора; докато работим заедно в градинката, ние можем съзнателно да развиваме тези умения - те може да ни помогнат много в сериозни кризисни ситуации, с които животът ни изненадва като хора и като общности.

“ За да позволим на обществото да се справи по-добре, дори много по-добре, трябва да създадем физическо, емоционално, умствено и творческо пространство за свободно генериране на нови знания и изследване на нови идеи, които могат да бъдат приложени на практика. ”

Проф. Гюнтер Паули

